

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

О. А. СОХАЦЬКА

Культурні стратегії життєтворчості

**Навчально-методичні рекомендації до освітнього компонента
для здобувачів спеціальності 034 Культурологія,
освітньо-професійної програми Культурологія
(на базі НРК 6, НРК 7)**

Луцьк
Вежа-Друк
2024

УДК 316. 7(075.8)

С 68

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету культури і мистецтв
Волинського університету імені Лесі Українки
(_____)*

Рецензенти:

Борейко Ю. Г. – доктор філософських наук, професор кафедри політології та публічного управління Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Муляр О. П. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та методики викладання шкільних предметів ВІППО.

Сохацька О. А.
С 68 **Культурні стратегії життєтворчості:** Навчально-методичні рекомендації до освітнього компонента. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. – 36 с.

Навчально-методичні рекомендації укладено відповідно до діючого силабусу з дисципліни «Культурні стратегії життєтворчості» для студентів спеціальності «Культурологія» у ЗВО. Вони містять зміст практичних занять, завдання для самостійної роботи, відповідно до змістових модулів, методичні вказівки щодо написання рефератів, питання для підсумкового контролю, політику оцінювання, розподіл балів, критерії, шкалу оцінювання знань здобувачів освіти, список рекомендованої літератури та інтернет-джерела. Основна мета навчально-методичних рекомендацій – ефективна організація самостійної роботи студентів.

Для викладачів і студентів гуманітарних спеціальностей.

УДК 316. 7(075.8)

© Сохацька О. А., 2024 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
Опис освітнього компонента	5
Мета та завдання освітнього компонента	6
Програма освітнього компонента. Основний зміст семінарських занять	11
Змістовий модуль 1	11
Змістовий модуль 2	13
Структура освітнього компонента.....	15
Самостійна робота.....	16
Питання для підсумкового контролю	17
Методичні вказівки щодо написання рефератів	19
Політика оцінювання	21
Розподіл балів та критерії оцінювання	24
Підсумковий контроль	26
Шкала оцінювання	27
Список літератури	28

ВСТУП

Побудова демократичного суспільства з високорозвиненою економікою об'єктивно зумовлює потребу розвитку творчого потенціалу особистості, здатної до інноваційної активності, що є гарантом її соціальної адаптації в сучасному світі. Йдеться про формування життєтворчості, як інтегративної риси особистості, яка проявляється в тому, що людина творче підходить до всіх видів діяльності. Кожний історичний етап розвитку суспільства зі своїми політичними, економічними, екологічними та соціальними проблемами потребує нової особистості, актуалізує її певні соціально-психологічні властивості, необхідні для успішного розвитку. На етапі радикальних соціально-економічних перетворень, що здійснюються в Україні, зростає роль особистісної активності, відповідальності та професіоналізму. Стратегії самоздійснення особистості на життєвому шляху значною мірою пов'язуються із виборами тактик міжособистісної взаємодії та взаємостосунків. У цих формах соціальної активності виявляються здібності індивіда, його провідні потреби, цілі, цінності, спрямовані на успішне особистісне самоствердження.

Життєтворчість особистості розглядається, з одного боку як вибір власного шляху та створення умов для його реалізації у запропонованих умовах, а з іншого – як втілення в процес самоздійснення творчого початку, який зумовлює і створення себе, і творче перетворення навколишніх обставин. В свою чергу, культура життєтворчості особистості розглядається як такий спосіб життя людини, при якому кожна людина існує як істота, яка відтворює сама себе у всіх загальнолюдських характеристиках.

Саморозвиток є атрибутивною ознакою особистості, а в культурі завжди присутній особистісний чинник саморозвитку – перетворення багатства культурного досвіду попередніх поколінь у внутрішнє багатство індивідів, що знову втілюють його зміст у своїй соціальній діяльності, спрямованій, в свою чергу, на перетворення дійсності і самої людини. Культура, таким чином, виступає не як завершений стан, а як процес, що по суті своїй не має кінця. Але цей процес завжди має соціальну змістовність. Розробка світогляду особистості виявляється фактором збагачення і активізації зв'язків людини з культурою, а отже, і соціуму в цілому.

Курс «Культурні стратегії життєтворчості» посідає провідне місце з поміж навчальних вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки, що формують фаховий світогляд і забезпечують вищу гуманітарну освіту майбутніх культурологів. ОК «Культурні стратегії життєтворчості» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «Магістр» напряму Культурологія та враховує особливості фахової підготовки майбутніх магістрів. Програма побудована таким чином, щоб здобувачі мали можливість отримати цілісне

уявлення про культурно-життєві стратегії як особливість творчої особистості, що активно прагне осмислити своє буття у світі як деяку цілісну єдність.

Пререквізити

Освітній компонент «Культурні стратегії життєтворчості» базується на знаннях з циклу історії світової та української культури, філософії, педагогіки, психології. Він також пов'язаний із вишівськими дисциплінами «Вступ до спеціальності», «Основи культурології», «Філософія культури», «Соціологія культури», «Соціологія освіти», «Культура і освіта», «Основи етики», «Філософія», «Соціологія» та ін.

Постреквізити

Знання, уміння й навички, отримані здобувачами під час опрацювання курсу, можна використати для вивчення освітніх компонентів, пов'язаних з культурно-освітньою діяльністю, під час проходження педагогічної, виробничої практики, написання курсової роботи, а також у майбутній професійній та подальшій навчальній діяльності тощо.

Предмет вивчення – культурні стратегії життєтворчості особистості як соціальний феномен.

Силабус освітнього компонента складається з таких **змістових модулів**:

1. Теоретичні особливості саморозвитку особистості.
2. Стратегії життєтворчості особистості як соціальний феномен.

Методичні рекомендації спрямовані на оптимізацію навчальної роботи здобувачів у процесі навчання ОК «Культурні стратегії життєтворчості».

Зміст методичних рекомендацій з ОК «Культурні стратегії життєтворчості» складений з урахуванням вимог до розвитку основних здібностей студентів:

- пізнавальних (забезпечується силабусом курсу, планами семінарських занять, питаннями самостійної роботи з переліком необхідних для опанування основних джерел);
- творчих (реалізується за допомогою проблемного способу навчання в аудиторних і поза аудиторних формах);
- практичних (здійснюється засобом розвитку навичок здобувати повновартісну інформацію, науково аналізувати факти, які мають місце в царині освіти на регіональному ґрунті, в Україні і світі в цілому).

Опис освітнього компонента

Характеристика освітнього компонента подана згідно з навчальним планом напряму підготовки спеціальності 034 культурологія, денної форми навчання (на базі диплома бакалавра) і представлена у таблиці 1а

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 034 Культурологія Освітня програма: Культурологія Освітній рівень: магістр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 120/4		Рік навчання – 2
		Семестр – 3 семестр
ІНДЗ: є		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 14 год.
		Самостійна робота - 88 год.
		Консультації - 8 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

Мета і завдання освітнього компонента

Зміст освітнього компонента. Навчання життя – ключове завдання сучасної освіти. Моделі сучасної освітньої стратегії. Оволодіння мистецтвом життя – вимога часу. Громадянська спрямованість життєтворчості. Поняття культура, освіта, світогляд. Типи світоглядів. Міфологічне уявлення про виникнення речей і людей. Особливості релігійного світогляду. Світогляд українського народу. Взаємозв'язок освіти і культури, їх функції і значення. Людина в системі культура – освіта. Феномен «самопізнання». Шляхи самопізнання. Саморегуляція кризових станів. Самотворення особистості. Самоусвідомлення. Типологія критичних ситуацій. Суспільні цінності і ціннісні орієнтації. Системоутворюючі цінності. Розвиток суспільства і зміни ціннісних пріоритетів. Плюральна система цінностей. Ціннісні пріоритети та «моделі самореалізації молоді». Формування асоціальних ціннісних ієрархій особистості. Життєві орієнтації сучасної молодої людини. Смесложиттєві орієнтації особистості. Успіх як цінність і цінності успіху. Життєвий світ особистості: поняття та структури. Простір життєвого світу та його типи. Часові координати життєвого світу особистості. Становлення особистості як суб'єкта життєтворчості. «Я – концепція». Розвиток відповідального ставлення особистості до свого життя. Самоконтроль особистості як вияв активного ставлення до життя.

«Я – концепція» у підлітковому та юнацькому віці. Основні функції «Я – концепції». «Я – концепція» і особливості сприйняття психологічного часу в юнацькому віці. Формування адекватної «Я – концепції». «Я – концепція» і проблеми самовиховання. Самовираження, самоствердження, саморегуляція як етапи життєтворчості. Самоствердження. Потреба у творчій самореалізації –

важлива характеристика особистості. Розвиток відповідального ставлення особистості до свого життя. Завчасна та наступна відповідальність. Уміння як ядро відповідальності. Шляхи та засоби відповідального ставлення особистості до життя. Самоконтроль особистості як вияв активного ставлення до життя. Проблема контролю в суспільстві. Процес соціального контролю як вияв взаємовідносин суспільства та особистості. Формування самоконтрольних механізмів. Локус контролю. Проблема формування активного ставлення до життя. Поняття життєвої стратегії особистості. Моделі життєвих стратегій. Повнота самореалізації – як орієнтир життєвої стратегії. Життєве проектування: поняття та технологія. Поняття життєвого простору. Формування образу «Я». Формування індивідуально-особистісної картини світу. Усвідомлення людиною свого життєвого призначення. Формування свого життєвого кредо «як символу віри», духовно-моральної основи ставлення до світу особистих переконань. Роль життєвих цілей у системі психологічного життєзабезпечення. Осмислення особистістю життєвої перспективи. Життєтворчість, проектування та здійснення особистістю свого життя. Альтернативні моделі поведінки. Імовірна модель життєвого проекту особистості. Життєве планування і таємниця особистості. Ігрові заняття у процесі оволодіння технологією життєвого проектування. Принципи організації рольових ігор. Тренінг вмінь додержання власних рішень відносно найближчих перспектив життєвого плану. Життєвий простір та багато вимірність життєвих реалій особистості. Багато вимірність життєвого простору. Дитинство як вектор життєвого шляху. Методи розбудови психологічного простору. Творчість як принцип життя. У пошуках «Я». Дослідження «Образу Я» в психології. Життєвий шлях і «Образ Я». Динаміка саморозвитку особистості. Доля. Доля і свобода. Об'єктивна основа долі.

Особистість за життєвої скрути. Неадекватне розуміння можливостей. Психологічна травматизація. Психологічний захист особистості. Поняття надійності особистості. Стійкість особистості. Психологічний захист. Механізм психологічного захисту. Механізм психологічної розрядки. Кризові стани та критичні ситуації. Психологічна підтримка.

Вивчення даного ОК пов'язане з реалізацією надважливого завдання сучасних закладів вищої освіти – підготувати фахівця, що вільно оперує комплексом компетентностей – динамічною комбінацією знань, умінь і навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей тощо, які сприятимуть успішній соціалізації, професійній та/або подальшій навчальній діяльності, ефективній взаємодії культурологів у різних функційних сферах, дадуть змогу ознайомитися з психологічними, логічними засобами впливу, послуговуватися ефективними освітніми, культурними, комунікативними моделями в різноманітних професійних ситуаціях, виховувати культурно-освітні якості лідера, почуття відповідальності за свої професійні дії, миттєво реагувати на культурні та освітні, інформаційні потреби XXI сторіччя тощо.

Мета і завдання освітнього компонента

Мета вибіркового освітнього компонента «Культурні стратегії життєтворчості» полягає у розробці та науковому обґрунтуванні педагогічних умов ефективного формування саморозвитку особистості у процесі засвоєння філософського, культурологічного, соціологічного, психологічного, екологічного знання; ознайомленні студентів із стратегіями життєтворчості як соціальним феноменом, структурою, предметом, основними принципами, теоретичними основами структурно-функціональних особливостей життєвої стратегії особистості, а також із специфікою та умовами активізації процесу формування стратегії життєтворчості особистості; оволодінні здобувачами знаннями проблем становлення і формування саморозвитку, стратегії життєтворчості особистості. А також вироблення та вдосконалення вмінь і навичок до самостійного поповнювання знань, їх творчого застосування в різних культурно-освітніх ситуаціях, виховання національно свідомих, духовно багатих особистостей з високим рівнем культурно-освітньої компетентності, готових миттєво реагувати на новітні культурно-освітні, інформаційні та професійні виклики.

Основними завданнями вибіркового освітнього компонента є розкриття суті і структурно-функціональних особливостей саморозвитку людини у віковому аспекті на основі аналізу психолого-педагогічної та філософської літератури; виявлення реального стану сформованості саморозвитку особистості, висвітлення впливу філософських, культурологічних, суспільствознавчих дисциплін на формування саморозвитку та культурно-життєвої стратегії сучасної молоді; розробка методичних рекомендацій щодо умов активізації процесу формування стратегії життєтворчості людини.

Результати навчання (компетентності)

Опанування курсу «Культурні стратегії життєтворчості» передбачає набуття здобувачами освіти другого (магістерського) рівня таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 9. Здатність проведення досліджень та викладання на відповідному рівні.

Фахові компетенції (ФК):

- ФК 1. Усвідомлення взаємозв'язку культурних текстів та контекстів.
- ФК 2. Здатність до оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації

професійної діяльності.

ФК 4. Усвідомлення соціальної та етичної місії культуролога, а також можливостей та особливостей практичного використання культурологічного знання.

ФК 12. Здатність розробляти і викладати культурологічні дисципліни в закладах освіти. ФК13. Здатність брати участь у створенні та підтримці корпоративної культури організації, забезпеченні внутрішніх та зовнішніх комунікацій різного рівня.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Аналізувати текстові та візуальні джерела інформації щодо культурних явищ та процесів, верифікувати інформацію у відповідності до професійних задач.

ПРН 4. Популяризувати професію культуролога, дотримуючись етичних принципів. ПРН 7. Оцінювати історичні здобутки та новітні досягнення культурології.

ПРН 8. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання складних задач і практичних проблем культурного розвитку суспільства.

ПРН 10. Мати навички організації та керівництва професійним розвитком осіб та груп у галузі культури.

ПРН 15. Розробляти навчально-методичне забезпечення і викладати навчальні дисципліни з культурології у закладах освіти.

У контексті формування вище зазначених професійних компетентностей здобувачі мають:

знати: поняття світогляду, саморозвитку, культури, життєвої стратегії; основні етапи становлення і формування саморозвитку особистості; теоретичні основи структурно-функціональних особливостей саморозвитку особистості; психолого-педагогічні особливості формування саморозвитку людини; основні проблеми та напрями формування стратегії життєтворчості особистості; специфіку і умови активізації процесу формування стратегії життєтворчості особистості.

вміти: аналізувати на теоретичному та емпіричному рівні факти і явища, які відбуваються в процесі формування саморозвитку та життєвої стратегії особистості; застосовувати отримані знання під час розв'язання професійних завдань; критично оцінювати концепції формування стратегії життєтворчості, саморозвитку особистості на сучасному етапі.

Soft skills:

- здатність логічно і критично мислити;
- креативність, оригінальність, ініціативність;
- здатність до логічної аргументації;

- уміння працювати в команді;
- лідерство;
- навички ефективної комунікації;
- навички емпатії в комунікативних ситуаціях;
- розв'язання проблем та формування ідей;
- здатність керувати своїм часом;
- уміння вчасно та якісно виконувати поставлені завдання.

**Програма освітнього компонента
Основний зміст семінарських занять**

**Змістовий модуль 1
Теоретичні особливості саморозвитку особистості**

Тема 1. *Культура і освіта: світоглядні аспекти.*

Навчання життя – ключове завдання сучасної освіти. Моделі сучасної освітньої стратегії. Оволодіння мистецтвом життя – вимога часу. Поняття культура, освіта, світогляд, світоглядна освіта, світоглядна культура. Світогляд як вищий рівень самосвідомості соціального суб'єкта і духовного осягнення дійсності. Предмет і особливості світоглядного осягнення дійсності. Місце і роль світогляду в духовній культурі. Роль світогляду в становленні особистості. Функції світогляду. Типи світоглядів. Виникнення і основні етапи розвитку світогляду. Міфологічне уявлення про виникнення речей і людей. Особливості релігійного світогляду. Світогляд українського народу. Взаємозв'язок культури і освіти, їх функції і значення. Людина в системі культура і освіта. Роль світоглядної культури і освіти у процесі формування особистості. Розвиток світоглядної освіти в умовах незалежної України.

Тема 2. *Життєтворчість особистості як нова освітня стратегія.*

Навчання життя – ключове завдання сучасної освіти. Моделі сучасної освітньої стратегії. Оволодіння мистецтвом життя – вимога часу. Громадянська спрямованість життєтворчості.

Тема 3. *Вікові етапи, психолого-педагогічні особливості формування саморозвитку особистості.*

Питання семінарського заняття

1. Молодь як соціально-психологічна група.
2. Вікові особливості формування саморозвитку особистості.
3. Джерела, суть психологічних аспектів саморозвитку особистості.
4. Проблеми формування часової перспективи, особливостей самосвідомості, психологічних аспектів статевого дозрівання і життєвого шляху особистості.
5. Педагогічні особливості саморозвитку.

6. Умови формування соціально-активної життєвої позиції.

7. Поліфункціональність, чинники, що зумовлюють труднощі формування саморозвитку особистості.

8. Рівні сформованості саморозвитку особистості.

Ключові поняття: особистість, саморозвиток особистості, самосвідомість, життєвий шлях особистості, життєва позиція, часова перспектива, молода людина.

Тема 4. *Дидактичні аспекти саморозвитку особистості.*

Питання семінарського заняття

1. Проблема формування саморозвитку в теорії та практиці навчання.

2. Теоретичні основи структурно-функціональних особливостей саморозвитку особистості.

Ключові поняття: освіта, особистість, саморозвиток особистості, педагогіка, дидактика, навчання, структурно-функціональні особливості саморозвитку особистості.

Тема 5. *Умови активізації процесу саморозвитку особистості.*

Питання семінарського заняття

1. Специфіка процесу саморозвитку особистості.

2. Система та інтеграція знань у змісті світоглядної освіти:

а) змістовий аспект інтеграції (базово-предметні знання, методологічні знання);

б) організаційно-методичний аспект інтеграції знань;

в) психологічний аспект інтеграції знань.

3. Власна діяльність – головна умова і показник сформованості саморозвитку особистості.

4. Методи і прийоми активізації позиції особистості у процесі саморозвитку.

5. Емоційно-оцінний, особистісний фактори.

6. Основні методичні принципи процесу формування саморозвитку особистості.

Ключові поняття: особистість, активність, інтеграція знань, знання, методологічні знання, цінності, методичні принципи, процес саморозвитку особистості.

Тема 6. Процес самопізнання як пошук гармонії.

Феномен «самопізнання» Шляхи самопізнання. Саморегуляція кризових станів. Самотворення особистості. Самоусвідомлення. Типологія кризових ситуацій.

Змістовий модуль 2

Стратегії життєтворчості особистості як соціальний феномен

Тема 7. Людське життя як цілісність. Життєвий світ особистості та детермінанти його побудови.

Життєвий світ особистості: поняття та структура. Простір життєвого світу та його типи. Часові координати життєвого світу особистості. Становлення особистості як суб'єкта життєтворчості. «Я – концепція». Розвиток відповідального ставлення особистості до свого життя. Самоконтроль особистості як вияв активного ставлення до життя.

«Я – концепція» у підлітковому та юнацькому віці. Основні функції «Я – концепції». «Я – концепція» і особливості сприйняття психологічного часу в юнацькому віці. Формування адекватної «Я – концепції». «Я – концепція» і проблема самовиховання. Самовираження, самоствердження, саморегуляція як етапи життєтворчості. Самоствердження. Потреба у творчій самореалізації – важлива характеристика особистості. Розвиток відповідального ставлення особистості до свого життя. Складові частини та необхідні передумови відповідального ставлення особистості до життя. Завчасна та наступна відповідальність. Уміння як ядро відповідальності. Шляхи та засоби відповідального ставлення особистості до життя. Самоконтроль особистості як вияв активного ставлення до життя. Проблема контролю в суспільстві. Процес соціального контролю як вияв взаємовідносин суспільства та особистості. Формування самоконтрольних механізмів. Локус контролю. Проблема формування активного ставлення до життя.

Питання семінарського заняття

1. Особливості людського життя.
2. Духовність як основа цілісності людського життя.
3. Система людського життя: основні форми буття.
4. Особистісні техніки для побудови та проживання життя.

Ключові поняття: особистість, людське життя, духовність, цінності, буття, техніка побудови людського життя, основні форми буття.

Тема 8. *Життєві цінності та пріоритети сучасної молоді людини. Життєве проектування: концепція і психологічний механізм.*

Суспільні цінності і ціннісні орієнтації особистості. Системоутворюючі цінності. Розвиток суспільства і зміни ціннісних пріоритетів. Плюральна система цінностей. Ціннісні пріоритети та «моделі самореалізації молоді». Формування асоціальних ціннісних ієрархій особистості. Життєві орієнтації молоді людини. Смыслжиттєві орієнтації особистості. Успіх як цінність і цінності успіху. Поняття життєвої стратегії особистості. Моделі життєвих стратегій. Повнота самореалізації – як орієнтир життєвої стратегії. Життєве проектування: поняття та технологія. Поняття життєвого простору. Формування образу «Я». Формування індивідуального -особистісної картини світу. Усвідомлення людиною свого життєвого призначення. Формування свого життєвого кредо «як символу віри», духовно-моральної основи ставлення до світу особистих переконань. Роль життєвих цілей у системі психологічного життєзабезпечення. Осмислення особистістю життєвої перспективи. Життєтворчість, проектування та здійснення особистістю свого життя. Альтернативні моделі поведінки. Імовірна модель життєвого проекту особистості. Життєве планування і таємниця особистості. Ігрові заняття у процесі оволодіння технологією життєвого проектування. Принципи організації рольових ігор. Тренінг вмінь додержання власних рішень відносно найближчих перспектив життєвого плану. Життєвий простір та багато вимірність життєвих реалій особистості. Багато вимірність життєвого простору. Дитинство як вектор життєвого шляху. Методи розбудови психологічного простору. Творчість як принцип життя. У пошуках «Я». Дослідження «Образу Я» в психології. Життєвий шлях і «Образ Я». Динаміка саморозвитку особистості. Доля. Доля і свобода. Об'єктивна основа долі.

Особистість за життєвої скрути. Неадекватне розуміння можливостей. Психологічна травматизація. Психологічний захист особистості. Поняття надійності особистості. Стійкість особистості. Механізми психологічного захисту. Механізм психологічної розрядки. Кризові стани та критичні ситуації. Психологічна підтримка.

Питання семінарського заняття

1. Особливості духовної ситуації життя.
2. Криза світогляду.
3. Зіткнення соціальних очікувань особистості із життєвою особистісною кризою.

Ключові поняття: особистість, духовність, духовна ситуація життя, світогляд, життєва особистісна криза, світоглядна культура.

Структура освітнього компонента

Структура освітнього компонента, який вивчають здобувачі спеціальності 034 Культурологія, денної форми навчання (на базі диплома бакалавра), представлена у таблиці 2

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Семін.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні особливості саморозвитку особистості						
Тема 1. Культура і освіта: світоглядні аспекти.	13	2		10	1	РМГ/10
Тема 2. Життєтворчість особистості як нова освітня стратегія.	13	2		10	1	РМГ/5
Тема 3. Вікові етапи, психолого-педагогічні особливості формування саморозвитку особистості.	15		4	10	1	ДС/5
Тема 4. Дидактичні аспекти саморозвитку особистості.	13		2	10	1	РМГ/5
Тема 5. Умови активізації процесу саморозвитку особистості.	4		4			ДС/5
Тема 6. Процес самопізнання як пошук гармонії.	2	2				ДС/10
Модульна контрольна робота						МКР/30
Всього за 1 модуль	60	6	10	40	4	/40
Змістовий модуль 2. Стратегії життєтворчості особистості як соціальний феномен						
Тема 7. Людське життя як цілісність. Життєвий світ особистості та детермінанти його побудови..	20	2	2	24	2	РМГ/30
Тема 8. Життєві цінності та пріоритети сучасної молодої людини. Життєве проектування: концепція і психологічний механізм.	30	2	2	24	2	РМГ/30
Всього за 2 модуль	60	4	4	48	4	/60
Модульна контрольна робота						МКР/30
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	/100

*Форма контролю: ДС – дискусія, РМГ – робота в малих групах, МКР– модульна контрольна робота, Р – реферат, або ж аналітичне есе.

Самостійна робота

Самостійна робота охоплює 88 годин. З них: 40 год. – змістовий модуль 1; 48 год. – змістовий модуль 2.

Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти передусім передбачає опрацювання запропонованої літератури до тем курсу, підготовку теоретичних питань практичних занять, а також виконання практичних завдань. Для забезпечення самостійного опанування матеріалу пропонуємо перелік необхідної навчальної, навчально-методичної літератури і перелік тем для творчого дослідження. Ефективність самостійної роботи здобувача викладач виявляє на практичному занятті, під час тематичного (модульного) контролю й відбиває в загальній оцінці за тему і змістовий модуль

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Обґрунтувати становлення особистості як суб'єкта життєтворчості.	10
2.	Самоконтроль особистості як вияв активного ставлення до життя.	10
3.	Відповідальне ставлення особистості до свого життя.	10
4.	Праця та ділове спілкування.	10
5.	Місце дружби і кохання в системі життя особистості.	10
6.	Дозвілля та захоплення.	10
7.	Особистість наодинці з собою.	10
8.	Особистість в суспільній кризі.	10
9.	Громадянська спрямованість особистості.	8
Разом		88

Орієнтовна тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань та есе:

1. Культуротворчий потенціал освітньої діяльності.
2. Оволодіння мистецтвом життя – вимога часу.
3. Міфологічне уявлення про виникнення речей і людей.
4. Особливості релігійного світогляду.
5. Світогляд українського народу.
6. Шляхи самопізнання.
7. Самоусвідомлення.
8. Природа сучасного соціального конфлікту.
9. Досвід спільного життя. Засоби регулювання соціальної поведінки особистості.
10. Системоутворюючі цінності.
11. Плюральна система цінностей.
12. Ціннісні пріоритети і «моделі самореалізації молоді».
13. Формування асоціальних ціннісних орієнтацій особистості.
14. Життєві орієнтації сучасної молодої людини.
15. «Я – концепція у підлітковому та юнацькому віці.
16. «Я – концепція» і особливості сприйняття психологічного часу в юнацькому віці.
17. Формування адекватної «Я – концепції».
18. «Я – концепція» і проблема самовиховання.
19. Самовираження, самоствердження, саморегуляція як етапи життєтворчості.
20. Самоствердження.
21. Складові частини та необхідні передумови відповідального ставлення особистості до життя.
22. Завчасна та наступна відповідальність.
23. Уміння як ядро відповідальності.
24. Шляхи та засоби відповідального ставлення особистості до життя.
25. Самоконтроль особистості як вияв активного ставлення до життя.
26. Формування само контрольних механізмів.
27. Локус контролю.
28. Багато вимірність життєвого простору.
29. Дитинство як вектор життєвого шляху.
30. Методи розбудови психологічного простору.
31. У пошуках «Я».
32. Дослідження «Образу Я» в психології.
33. Життєвий шлях і «Образ Я».
34. Динаміка саморозвитку особистості.
35. Повнота самореалізації – як орієнтир життєвої стратегії.
36. Формування образу «Я».
37. Усвідомлення людиною свого життєвого призначення.
38. Формування свого життєвого кредо «як символу віри», духовно-моральні основи ставлення до світу особистих переконань.

39. Роль життєвих цілей у системі психологічного життєзабезпечення.
40. Осмислення особистістю життєвої перспективи.
41. Імовірна модель життєвого проекту особистості.
42. Альтернативні моделі поведінки.
43. Життєве планування і таємниця особистості.
44. Тренінг вмінь додержання власних рішень відносно найближчих перспектив життєвого плану.
45. Особистість за життєвої скрути.
46. Неадекватне розуміння можливостей.
47. Психологічна травматизація.
48. Поняття надійності особистості.
49. Стійкість особистості.
50. Психологічний захист.

Методичні вказівки щодо написання рефератів

Написання реферату (ІНДЗ) на запропоновану тему передбачає, щоб студент самостійно підібрав та опрацював основну та додаткову літературу з обраної теми, продемонстрував уміння користуватися Інтернет-ресурсами, умів критично аналізувати опрацьовані джерела, логічно і послідовно викладати матеріал, усебічно розкривати передбачені планом питання, мати власний погляд на складні проблеми культури та освіти, які не знайшли однозначного висвітлення в культурологічній науці, ілюструвати теоретичні положення широким фактичним матеріалом, публічно виголошувати опрацьований науковий матеріал, давати аргументовані відповіді на поставлені запитання, своєчасно виконати роботу і відповідно до вимог її оформити.

Структура дослідження

Титульний аркуш

Повинен містити найбільш суттєві для ідентифікації роботи вихідні відомості

Зразок

Міністерство освіти і науки України

Факультет культури і мистецтв

Кафедра культурології

Назва дослідження

Прізвище, ім'я, по батькові студента,

Шифр академічної групи, де навчається студент

Прізвище, ім'я, по-батькові,

науковий ступінь, вчене звання наукового керівника

Місто – рік

Титульний аркуш є першою сторінкою дослідження. Його включають до загальної нумерації сторінок, проте на титульному аркуші номер сторінки не ставлять.

Анотація та ключові слова

Анотація – коротка характеристика тематичного змісту дослідження. Обсяг – 300-500 знаків.

Сукупність ключових слів повинна відображати основний зміст дослідження. Загальна кількість ключових слів – від п'яти до десяти.

Аркуш, на якому розташована анотація та ключові слова, є другою сторінкою дослідження. Її включають до загальної нумерації сторінок, проте на аркуші, де розміщено анотацію та ключові слова, номер сторінки не ставлять.

Зміст

Зміст повинен містити найменування та номери початкових сторінок усіх структурних частин: вступу, усіх розділів основної частини, висновків, списку використаної літератури, додатків (якщо необхідно). Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами без знаку №, у правому верхньому кутку.

Вступ

Розкриває зміст наукової проблеми та її значущість. Потрібно обґрунтувати необхідність проведення дослідження, його актуальність, сформулювати мету і завдання, об'єкт та предмет дослідження, схарактеризувати використані в дослідженні методи, обґрунтувати теоретичну та практичну цінність праці, вказати, де було оприлюднено її результати.

Основна частина

Складається з розділів та підрозділів, у яких стисло, логічно і аргументовано викладено зміст і результати проведеного дослідження. У процесі написання основної частини праці студент обов'язково повинен робити покликання на авторів і джерела. З яких запозичив матеріал або окремі положення.

Кожний розділ розпочинається з нової сторінки.

Висновки

Викласти найбільш важливі наукові та (чи) практичні результати проведеного дослідження.

Важливо висловити власну думку з приводу основних положень досліджуваної теми, аргументувати свою позицію.

Список використаної літератури необхідно укласти в алфавітному порядку з дотриманням державного стандарту

(ДСТУ ГОСТ 7. 1 : 2006)

Додатки (за необхідності).

Вимоги до оформлення реферату

Обсяг – 20-25 друкованих сторінок, формат А4, відстань між рядками – 1,5, кегль – 14, шрифт – TimesNewRoman, поля: ліворуч, угорі, внизу – 2,5 см, праворуч – 1 см, абзац – 1,25 см.

Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Політика оцінювання здобувачів освіти відповідає «Положенню про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки» та «Положенню про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки».

Під час вивчення вибіркового освітнього компонента «Культура і освіта» здобувач другого (магістерського) рівня має виконувати завдання відповідно до програми силабусу, відвідувати лекції, практичні заняття з курсу, дотримуватися графіку розкладу занять, затверджених факультетом, має опрацьовувати матеріал, передбачений планом практичного заняття (опрацювати рекомендовану до теми літературу, мати конспекти лекції, аналізувати теоретичний матеріал, володіти термінологічним словником, підготувати відповіді відповідно до плану практичних занять, доповнювати та коментувати відповіді інших здобувачів, виконувати запропоновані практичні завдання), своєчасно звітувати і виконувати поставлені перед ним завдання.

Здобувач освіти, який старанно готувався до кожного практичного заняття і відповідав на кожному практичному занятті, дотримуючись норм академічної доброчесності, максимально може отримати 100 балів. Мета практичних занять – виявити ступінь засвоєння теоретичного матеріалу та застосування на практиці сформованих умінь і навичок.

Під час проведення онлайн-занять (через карантинні заходи, воєнні дії) у здобувачів освіти має бути увімкнений мікрофон, веб-камера, справні технічні засоби, які забезпечать успішну віртуальну комунікацію.

Якщо здобувач освіти через об'єктивні причини не відвідував заняття чи хоче покращити свій результат, то він має можливість скласти викладачеві тему в дні консультацій не пізніше як за тиждень до дати призначення заліку.

За наявності документа про опанування сертифікатного курсу, що за проблематикою дотичний до вибіркового ОК, здобувач освіти може не складати однієї чи кількох тем (згідно з кількістю годин, зазначених у сертифікаті).

Здобувачі другого (магістерського) рівня, що є учасниками проблемних груп, переможцями тематичних студентських олімпіад, учасниками науково-практичних конференцій, авторами відповідних публікацій (статей або тез), мають право отримати додатково 10 балів, які будуть зараховані як результати поточного контролю з ОК.

Докладнішу інформацію можна отримати за покликанням: «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»

Дотримання правил навчальної етики та академічної доброчесності

Увесь навчальний процес побудований на засадах доброчесності, справедливості, порядності, відповідальності за результати своєї діяльності, довіри та толерантності до його учасників, об'єктивності оцінювання, соціальної та гендерної рівності. Учасник освітнього процесу повинен дотримуватися навчальної етики, толерантності стосовно всіх учасників процесу навчання, не порушувати часових меж та лімітів навчального процесу.

Для забезпечення довіри до результатів навчання категорично заборонено списувати під час виконання практичних завдань, на заліку та ін. Усі письмові роботи, виконані здобувачами освітнього рівня, за наявності сумнівів в академічній доброчесності можуть бути перевірені за допомогою систем антиплагіату. Жодна з форм порушення академічної доброчесності (присвоєння чужих чи ідей, плагіат, некоректне цитування та ін.) недопустима. За таких дій – адекватна реакція відповідно до нормативного документа – «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Дотримання академічної доброчесності відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч. 6 статті 42 Закону України «Про освіту»):

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- відрахування з університету;

- позбавлення академічної стипендії;

- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими університет керується у своїй діяльності, можна докладно ознайомитися в – «кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Якщо через поважні причини здобувач другого (магістерського) рівня не відвідав заняття чи хоче покращити свій результат, то в дні консультацій він зможе скласти тему чи кілька тем. Але не пізніше як за тиждень до офіційної дати призначення заліку. У випадку незадовільної підсумкової оцінки здобувач має можливість повторного складання усного заліку викладачеві відповідно до переліку запропонованих питань в терміни, визначені розкладом залікової сесії.

Процедура оскарження контрольних заходів

Здобувач другого (магістерського) рівня має можливість порушити будь-яке питання, яке має стосунок до процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуте відповідно до попереднього визначених процедур у ЗВО. Для врегулювання конфліктів у навчальному та освітньому процесі керуємося «Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки, пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі»».

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль передбачений лише один раз відповідно до розкладу проведення лекційних занять. Відсутність студента на модульній контрольній роботі оцінюється у «0» балів. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за МКР в межах одного змістового модуля, становить 30. Максимальна кількість балів за модульний контроль після написання двох модульних контрольних робіт дорівнює 60.

Повторне складання підсумкового модульного контролю для здобувача освітнього рівня можливе за умови його відсутності з поважної причини відповідно до графіка, затвердженого кафедрою культурології.

Рівень знань студента за поточний і модульний контроль оцінюється в балах, фіксується в журналі. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість.

Якщо за результатами поточної роботи здобувач набрав менш, ніж 60 балів, то він буде складати залік під час ліквідації академічної заборгованості. За таких умов – бали, набрані під час поточного оцінювання, буде анульовано (див.: «Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» та «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»).

Здобувач освіти на заліку максимально може отримати 100 балів. Кожен білет містить два теоретичні питання. За кожне питання максимально можна отримати по 50 балів.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки студент має можливість повторного складання заліку викладачеві відповідно до переліку запропонованих питань за графіком, затвердженим факультетом.

Розподіл балів, які отримують студенти

Модульний контроль								ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2		5	30	30	100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8				
2,5	2,5	5	5	5	5	5	5				

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за види навчальних робіт:

Семінарські заняття (за роботу на одному занятті – 5 балів; у тому числі – відповідь на питання – 4 бали, доповнення – 1 бал) – мах 35 балів; МКР1 – 30 балів; МКР2 – 30 балів.

Критерії оцінювання:

Семінарських занять:

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- поєднання теоретичного аналізу та практичних культурних проєктів;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- комплексний підхід до питань курсу,
- культура диспуту,
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

*Самостійної та індивідуальної роботи
(проблемні завдання, реферати, творчі роботи):*

- поглиблене вивчення джерел;
- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- вміння аргументовано і коректно відстоювати власну позицію,
- творчий підхід, самостійність мислення.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Навчання життя – ключове завдання сучасної освіти.
2. Моделі сучасної освітньої стратегії.
3. Громадянська спрямованість життєтворчості.
4. Поняття культура, освіта, світогляд.
5. Типи світоглядів.
6. Взаємозв'язок культури і освіти, їх функції та значення.
7. Людина в системі культура – освіта.
8. Феномен «самопізнання», Шляхи самопізнання.
9. Самотворення особистості.
10. Цивілізація і час: сценарій розвитку суспільства.
11. Кризовий стан суспільства. Природа сучасного соціального конфлікту.
12. Суспільна криза та міжособистісна солідарність.
13. Суспільні цінності і ціннісні орієнтації особистості.
14. Розвиток суспільства і зміни ціннісних пріоритетів.
15. Життєві орієнтації сучасної молоді людини.
16. Смисложиттєві орієнтації особистості.
17. Успіх як цінність і цінності успіху.
18. Життєвий світ особистості: поняття та структура.
19. Простір життєвого світу та його типи.
20. Часові координати життєвого світу особистості.
21. Становлення особистості як суб'єкта життєтворчості.
22. «Я – концепція», її основні функції.
23. Розвиток відповідального ставлення особистості до свого життя.
24. Самоконтроль особистості як вияв активного ставлення до життя.
25. Потреба у творчій самореалізації – важлива характеристика особистості.
26. Розвиток відповідального ставлення особистості до життя.
27. Проблема контролю в суспільстві.
28. Процес соціального контролю як вияв взаємовідносин суспільства та особистості.
29. Формування самоконтрольних механізмів.
30. Проблема формування активного ставлення до життя.
31. Життєвий простір та багато вимірність життєвих реалій особистості.
32. Методи розбудови психологічного простору.
33. Творчість як принцип життя.
34. Динаміка саморозвитку особистості.
35. Доля. Об'єктивна основа долі. Доля і свобода.
36. Поняття життєвої стратегії особистості.
37. Моделі життєвих стратегій.
38. Життєве проектування: поняття і технологія.
39. Поняття життєвого простору.
40. Формування індивідуально-особистісної картини світу.
41. Роль життєвих цілей у системі психологічного життєзабезпечення.

42. Осмислення особистістю життєвої перспективи.
43. Життєтворчість, проектування та здійснення особистістю свого життя.
44. Ігрові заняття у процесі оволодіння технологією життєвого проектування.
45. Принципи організації рольових ігор.
46. Особистість за життєвої скрути.
47. Психологічний захист особистості.
48. Психологічний захист. Механізми психологічного захисту.
49. Кризові стани та критичні ситуації.
50. Механізми психологічної розрядки. Психологічна підтримка.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види нав- чальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової робо- ти (проекту), практики	для заліку
90–100	Відмінно	Зараховано
82–89	Добре	
75-81		
67-74		
60-66	Задовільно	
1–59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повто- рного складання)

Список літератури та інтернет-джерела

Основний

1. Андрущенко В. Філософія освіти ХХІ століття: пошук пріоритетів. Філософія освіти. № 1. 2005. К. : Майстер-клас. 2005. С. 5 – 17.
2. Андрущенко В. Філософія освіти ХХІ століття: у пошуках перспективи. Філософія освіти. 1(3)/2006. К. : Майстер-клас. 2006. С. 6 – 12.
3. Андрущенко В. Філософія освіти: поняття і предметне поле. Ціннісний дискурс в освіті в епоху глобалізації та інформаційної революції. К. : Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. 2009. С. 15 – 22.
4. Арцишевський Р. А. Удосконалення змісту освіти і підготовка нових вчителів. Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Волинська область. К. : Знання України. 2009. С. 327 – 363.
5. Арцишевський Р. А. Світоглядна освіта: теорія, історія, методика : монографія. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. 2013. 304 с.
6. Бех І. Д. Наукові засади створення особистісно орієнтованих виховних технологій. Початкова школа. 1997. № 9. С. 6 – 7.
7. Бех І. Д. Духовні цінності в розвитку особистості. Педагогіка і психологія. 1996. № 4. С. 49 – 57.
8. Буцяк І. Д. Концепція глибинного спілкування: філософсько-педагогічний аспект. Дрогобич. 2015. 235 с.
9. Вишневецький Омелян. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дрогобич : Коло. 2003. 528 с.
10. Возняк В. С. Діалектика як методологія філософсько-педагогічного дискурсу. Філософські пошуки, вип. XXXI. Львів-Одеса : Cogito. Центр Європи. 2009. С. 289 – 297.
11. Возняк В. С. Способи входження філософського знання в тканину педагогічної теорії та педагогічних практик. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Філософські науки». 2013. № 11 (260). С. 108 – 113.
12. Возняк В. С. Душевне, духовне, тілесне: спроба трансцендентального визначення. «Дух-душа-тіло» як проблема філософії та культури. Вип. 17. Матеріали Міжнародної наукової конференції 2011 р. / Ред. колегія: В. С. Возняк (головний редактор), В. В. Лімонченко, В. С. Мовчан. – Дрогобич : Ред.-вид.відділ ДДПУ імені Івана Франка. 2011. С. 62 – 82.
13. Воловик В. І. Філософія педагогіки. Запорозжє : Просвіта, 2003. 152 с.
14. Гадамер Г.-Г. Міф в епоху науки. Герменевтика і поетика. К. 2001. С. 106 – 118.
15. Головка Л. О. Структура та зміст особистісно орієнтованого навчання [Електронний ресурс] / Л. О. Головка. Режим доступу: bctm.kiev.ua/docs/structure.rtf
16. Донець І. В. Проблема «Я» в контексті комунікативної парадигми. Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. Філософські науки. Луцьк: Вежа. 1999. № 11. С. 52 – 56.

17. Конох М. М. Формування нової філософії освіти в Україні: соціально-філософський аналіз. К. : Вища школа. 2001. 223 с.
18. Кримський С. Б. Запити філософських смислів. К. : ПАРПАН. 2003. 240 с.
19. Кримський С. Б. Під сигнатурою Софії. К. : Вид. дім «Києво- Могилян. акад.». 2008. 367 с.
20. Ліпін М. В. Творчість та інновація як орієнтири розвитку освіти. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура : монографія. К. : Педагогічна думка. 2008. С. 121 – 168.
21. Лотман Ю.М., Успенский Б.А. Миф – имя – культура. Избр.статьи: В 3-х т. Т.1.Таллин. 1992. 242 с.
22. Лутай В. Про стан розробки концептуальних засад філософії освіти в Україні та їх впровадження в педагогічну практику. Філософія освіти. 2005. №1. К. : Майстер-клас, 2005. С. 30 – 37.
23. Лутай В. С. Філософія сучасної освіти. К. : Центр «Магістр S» Творчої спілки вчителів України. 1996. 256 с.
24. Мазурик М. В. Проблема соціалізації і соціальної адаптації людини в сучасному суспільстві. Людина – соціум – історія (Тези Міжнародної наукової конференції «XXVIII-мі Читання, присвячені пам'яті засновника Львівсько-Варшавської філософської школи Казимира Твардовського», 11-12 лютого 2016 року) Львів : Ліга-Прес. 2016. С. 44 – 49.
25. Мартинюк Г. О. Люди і ролі. К. 1993. С. 85 – 86.
26. Михальченко Микола. Філософія освіти і соціокультурна теорія. Філософія освіти. № 1. 2005. К. : Майстер-клас. 2005. С. 38 – 51.
27. Петрушенко В. Л. Філософія знання: онтологія, епістемологія, аксіологія : монографія. Львів : Ахілл, Савельєва М. Основні проблеми міфології культури. Упоряд.: О. І. Погорілий, М.А. Собуцький. К. 2005. С.158 – 193.
28. Скотна Н. Особа в розколотій цивілізації: освіта, світогляд, дії. Львів: Українські технології. 2005. 384 с.
29. Скотний В. Раціональне та ірраціональне в науці й освіті. Київ: Дрогобич : Коло. 2003. 288 с.
30. Скотний В. Філософія освіти: екзистенція ірраціонального в раціональному. Дрогобич : Вимір. 2004. 348 с.
31. Скубашевська О. Педагогічний дискурс як технологія інноваційного розвитку освіти. Ціннісний дискурс в освіті в епоху глобалізації та інформаційної революції. К. : Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. 2009. С. 266 – 284.
32. Суходуб Тетяна. Європейський вектор вітчизняної освіти: проблеми та перспективи. Філософія освіти. 2006. № 3(5). К. : Майстер- клас. 2006. С. 7 – 21.
33. Табачковський В. Проблеми педагогіки у світлі сучасної філософської антропології. Філософія освіти. 2005. № 1. К. : Майстер-клас. 2005. С. 135 –148.
34. Хазін В. О. Ідеальна природа людської суб'єктивності. Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Випуск 410 – 411. Філософія. Чернівці: Рута. 2008. С. 84 – 88.
35. Ярошенко А. О. Ціннісний дискурс освіти. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2004. 156 с.

Додатковий

1. Возняк С. С. Гуманізм і духовність в контексті сучасної філософії освіти. Науковий вісник ВДУ імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа. 1996. № 2. – С. 14 – 17.

2. Возняк С. С. Діалектика сутності, форми та ейдосу (до питання метафізики культурного буття). Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Випуск 466–467. Філософія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т. 2009. С. 39 – 44.

3. Возняк С. С. Духовність як сенс і зміст освоєння культури. Науковий вісник ВДУ імені Лесі Українки. Філософські науки. Луцьк : Вежа. 1999. № 11. С. 71 – 74.

4. Возняк С. С. Поняття «культурна реальність» і природа споглядання як освоєння культури. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк: Вежа. 2010. № 28. С. 7 – 14.

5. Возняк С. С. Проблеми змістовності форм організації сучасної освіти. Науковий вісник Чернівецького університету: Зб. наук. праць. Випуск 541–542. Філософія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т. 2011. С.120 – 125. С. 140 – 143.

6. Возняк С. С. Освітні технології як обернена форма здійснення освітнього процесу. Глобальні проблеми сучасності у контексті історико-філософського знання: Матеріали міжнародної наукової конференції. Одеса–Дніпропетровськ. 2016. С. 110 – 114.

7. Возняк С. С. Діяльнісно-комунікативна парадигма як методологічна основа аналізу освітнього процесу / С. С. Возняк // Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць ДДПУ ім. І. Я. Франка. Серія «Філософія» /ред. кол. О.Ткаченко та ін. – Дрогобич : Ред-вид.відділ ДДПУ імені І. Я. Франка. 2018. Випуск 39. С. 46 – 57.

8. Возняк С. Природа формалізму: філософсько-освітній вимір. Людинознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філософія». Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика». 2020. С.34 - 47.

9. Сохацька О. А. Світоглядна культура студентської молоді в системі особистісного орієнтованого виховання. Педагогічний пошук. Науково-методичний вісник. Луцьк. 2002. №4. С. 20 – 21.

10. Сохацька О. А. Методичні рекомендації до вивчення теми «Культура» в курсі «Людина і суспільство». Методичний посібник ВППО. Луцьк. 2004. С. 3 – 22.

11. Сохацька О. А. Особа і світ її цінностей. Матеріали обласних педагогічних читань «Громадянська освіта як чинник розвитку демократичного суспільства». ВППО. Луцьк. 2006. С. 3 – 10.

12. Сохацька О. А. Духовно-ціннісні виміри людського життя. Науковий вісник ВДУ імені Лесі Українки. Серія «Філософські науки». №19. 2009. С. 33- 37.

13. Сохацька О. А. Формування духовності учнівської молоді в процесі вивчення культурологічних дисциплін. Науковий вісник ВДУ імені Лесі

Українки. Серія «Філософські науки». №28. 2009. С 33 – 35.

14. Сохацька О. А. Світ цінностей як складова духовної культури особистості. Матеріали Міжнародної наукової конференції «Українська державність: історія та сучасність, присвяченої 20-й річниці Всеукраїнського референдуму». КНУ ім. Тараса Шевченка. Київ. 2012. С. 96 – 99.

15. Сохацька О. А. Творчий потенціал світоглядної культури особистості. Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки. Серія «Філософські науки». №15. 2012. С. 55 – 57.

16. Сохацька О. А. Роль філософсько-культурного знання у становленні духовності учнівської молоді. Науковий вісник СНУ імені Лесі Українки: Філософські науки. Луцьк. 2017. №13 – 14 (362-363). С. 31 – 34.

17. Сохацька О. А. Духовність і душевність як ціннісні виміри та орієнтації людського життя. Науковий вісник СНУ імені Лесі Українки: Філософські науки. Луцьк. 2018. №11 (384). С. 47 – 51.

18. Сохацька О. А. Роль творчості у формуванні світоглядної культури особистості. Науковий вісник СНУ імені Лесі Українки: Філософські науки. Луцьк. 2019. №12 (396). С. 18 – 21.

19. Сохацька О. А. Ціннісно-особистісна орієнтація молоді як проблема світоглядної культури. Науковий вісник СНУ імені Лесі Українки: Філософські науки. Луцьк: Вежа-Друк. 2019. №13 (397). С. 58 – 66.

20. Сохацька О. А. Культурологічні засади духовного становлення особистості. Fine Art and Culture Studies. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2023. №4. С. 199 – 204.

Електронні інформаційні ресурси

http://chitalka.info/gumaniratni_nauki
<http://www.info-library.com.ua>
<http://viem.ahttt.ua/load>
<http://www.studentbooks.com.ua/>
<http://books.br.com.ua/>
<http://www.bookshop.ua/Asp/annot.asp>
<http://www.kiev-kniga.com/category>
<http://www.kulture.tk/> <http://knygy.com.ua/index.php>
<http://textbooks.net.ua/content/view>
<http://textbooks.net.ua/content/view>
<http://diplomna5.com/item>
<http://kneu.net.ua/index.php>
http://chtei-knteu.cv.ua/biblio/biblio_ukr/gyma.
html <http://ucozscript.at.ua/news>
<http://www.kiev-kniga.com/index.php>
<http://www.textbooks.net.ua/content/view>
<http://www.ns2000.com.ua/gum/>
http://kultura.ho.ua/bib_sofia_kf.htm
<http://ukrsites.com.ua/AK-sr.ksu.edu.ua>
http://agro-ep.at.ua/load/kulturologija/kulturologija_gricenko

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Навчально-методичне видання

Сохацька Оксана Анастасіївна

КУЛЬТУРНІ СТРАТЕГІЇ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ

**Навчально-методичні рекомендації до освітнього компонента
для здобувачів спеціальності 034 Культурологія,
освітньо-професійної програми Культурологія
(на базі НРК 6, НРК 7)**

Друкується в авторській редакції

Формат 60x84 1/16. Обсяг 2,09 ум. друк. арк., 2,03 обл.-вид. арк.
Наклад 100 пр. Зам. 14. Виготовлювач – Вежа-Друк
(м. Луцьк, вул. Шопена, 12, тел. 38 066 936 25 49).
Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4607 від 30.08.2013 р.